

6. Enkelte resultater fra tidligere forsøk i Bjønnhaugmyra, referert i artikkelen, går blant annet ut på at stigende gjødsling har virket meget effektivt på avlingsstørrelsen. Bjønnhaugmyra ligger også på snaufjellet i ca. 950 meters høyde.

Litteraturliste.

1. *Foss, Haakon*: Forskjellige forsøk med høivekster og engdyrking. Melding fra Statens forsøksstasjon for fjellbygdene, 1933.
2. *Hagerup, Hans*: Gjødsling på myr. Kva myrforsøka viser. Særtrykk av Meddelelser fra Det norske myrselskap, 1938.
3. *Hagerup, Hans*: Det norske myrselskaps forsøksstasjon på Mæresmyra. 50-års melding 1907—1957.
4. *Hagerup, Hans*: Plantedyrking på myrjord. Særtrykk av Meddelelser fra Det norske myrselskap. Melding nr. 42, 1958 og 1959.
5. *Hovd, Aksel*: Kalking, sand eller leirkøyring på myr. Kva myrforsøka viser. Særtrykk av Meddelelser fra Det norske myrselskap, 1938.
6. *Hovd, Aksel*: Beitedyrking på myrjord. Kva myrforsøka viser. Særtrykk av Meddelelser fra Det norske myrselskap, 1938.
7. *Lende-Njaa, Jon*: Myr dyrking. Grøndahl & Søns Forlag. Kristiania, 1924.
8. *Løddesøl, Aasulv og Lid, Johannes*: Myrtyper og myrplanter. Grøndahl & Søns Forlag. Oslo, 1950.
9. *Solberg, Paul*: Forsøk med engvekster på forsøksgårdens sater Berset. Forskn. fors. Landbr. 1954, side 322—351.
10. *Solberg, Paul*: Dyrking av eng i fjellet, sammenliknet med dalen, og orienterende analyser av jord- og plantepøver. Forskn. fors. Landbr. 1964, side 46—87.
11. *Vigerust, Yngvar*: Planteveksten i setertraktene. Melding fra Statens forsøksstasjon for fjellbygdene, 1933.

MYRENE SOM JORDRESERVE I NORD-NORGE

Av konsulent Per Hornburg.

Ifølge Landsskognaktseringen finnes 5,69 mill. dekar myr i Nord-Norge under skoggrensen. Dette er ca. 27 % av landets myrareal i lavlandet (som er ca. 21 mill. dekar). Det nevnte areal fordeler seg med 1,77 mill. dekar på Nordland, 1,29 mill. dekar på Troms og 2,63 mill. dekar på Finnmark.

Noe av dette myrareal vil i første rekke tjene som tilleggsjord for å øke bruksstørrelsen i landsdelen. Selv om nok en betydelig del av disse jordressurser ligger slik til at de ikke kan nyttes, vil deres andel være av avgjørende betydning for mulighetene av å øke bruksstørrelsen.

Statistikken viser at gjennomsnittsstørrelsen på bruka i Nordland er under 30 dekar dyrka jord. Vel halvparten av bruka har utvidelsesmuligheter i en viss grad. Således oppgis at innen bruksstørrelsen 20 dekar og derover finnes i alt ca. 400 000 dekar udyrka, dyrkbar jord, hvorav ca. halvparten er myr. Videre finnes et tilsvarende areal myr på større felter, hvorav storparten i Vesterålen.

I Troms regnes med at det ligger ca. 500 000 dekar udyrka jord til bruka. Hertil kommer ca. 370 000 dekar på større felter. På disse felter er omtrent halvparten av jorda myr, mens det er noe mindre på jorda tilhørende bruka.

I vårt nordligste fylke, Finnmark, er bruka jevnt over svært små, i gjennomsnitt bare omkring 10—15 dekar dyrka. Det er beregnet at jordreservene på bruka bare strekker til en heving av den gjennomsnittlige bruksstørrelsen til ca. 30 dekar. På grunn av uheldig jordoppstykkning gjennom tidene er ikke mulighetene for tilskotts-jord fra statsgrunn i Finnmark så store i forhold til de relativt betydelige arealer som finnes i dette fylke. I de beste jordbruksstrøk er også en vesentlig del av fastmarka disponert, slik at det nå er myrene det må tas fatt på skal bruksstørrelsen heves vesentlig.

Ved vurderingen av mulighetene for å dyrke den store jordreserve vi har i myrene i Nord-Norge, må vi være oppmerksomme på at mye av den jorda som er oppgitt som udyrka, dyrkbar jord ofte er av dårligere kvalitet og kostbarere å dyrke enn den som tidligere er dyrket. Dette skulle blant annet tilsi at vi ofret nødvendig tid og midler på å få myrene skikkelig undersøkt før det tas standpunkt til eventuell dyrking.

Et av de viktigste problemer som melder seg er bruken av de tette, brenntorvaktige myrer — spesielt har vi mye slik myr i kyst- og øystrøka. I den utstrekning det er praktisk gjennomførbart bør en antakelig foreløpig til dyrking sjalte helt ut myrer som har brenntorv høyt i profilet. Slik jord kan nok være relativt lett å dyrke, men den er meget vanskelig og kostbar å holde i hevd, og gir usikre avlinger. Slik utsjalling av hva jeg vil kalle «grensejord» kan skje ved systematiske og detaljerte myrundersøkelser. De typiske brenntorvmyrer får vi la ligge som brenselsreserver.

Av spesielle oppgaver som det kan være verd å undersøke nærmere er i hvilken utstrekning det kan svare seg å nytte en større del av myrene i *utmarka* til grasproduksjon, for derved å få frigjort mer verdifull innmarksareal til åker. Videre kan det være aktuelt å undersøke mulighetene for «*fellesdyrking*» av større sentraltliggende myrer som grasarealer for brukene. Noe i likhet med hva man har gjort på *Sekkemomyra i Kvenangen*. Ved mekanisert drift er det mulig det kan svare seg å dyrke gras lengre vekk fra bruket, f. eks. 2—3 km dersom det er brukbare transportmuligheter.

Som aktuelle oppgaver må det også være å sette i verk en del kulturtekniske tiltak på større myrkomplekser. Først og fremst gjelder det å få tatt opp avløpskanaler og så mellom disse kjøre opp åpne grøfter med Vikeid-plogen. Myrene får da anledning til å sette seg og blir langt lettere å ta fatt på senere når dyrking blir aktuelt.

Til slutt noen ord om bruken av myrjorda i Nord-Norge til plante-dyrking:

De dårlige resultater en her og der ser av myrdyrkingen skyldes

oftest at det er tatt i bruk myr med uheldige strukturforhold, først og fremst myr med brenntorvkarakter høyt i profilet. Slik torv er vanskelig å drenere skikkelig. Selv om ploglaget litt etter litt omdannes i gunstig retning, vil de dypere lag ikke forandre karakter, selv etter et langt tidsrom.

Videre ser en altfor ofte at myrenes dybdeforhold og undergrunnsforhold er for lite undersøkt før grøfting. Dype myrer på ujevnt underlag må bores systematisk dersom grøftesystemet skal kunne legges riktig.

I de fleste tilfelle må en regne med full erstatningsgjødsling av P og K den første tid etter dyrking. I de nordligste strøk av landsdelen bør en sannsynligvis også tilføre rikelig med N da omsetningen går sent i jorda. For bestemmelse av kalkbehov (CaO) bør det alltid uttas prøve til kjemisk undersøkelse. Hos oss må vi regne med å tilføre kalk dersom CaO-innholdet er under 350 à 400 kg pr. dekar til 20 cm dybde.

HEDERSBEVISNING TIL KONSULENT OSC. HOVDE

Det Kgl. Selskap for Norges Vel har i henhold til vedtak i Selskapets direksjon tildelt konsulent *Oscar Hovde* Selskapets Medalje med diplom for lang og tro tjeneste. Overrekkelsen av hedersbevisningen ble foretatt under en tilstelning lørdag 30. november av Det norske myrselskaps styreformann, stortingsmann Thorstein Treholt.

Konsulent Hovde ble knyttet til Myrselskapet i 1934 og kan nå se tilbake på i alt 34 års arbeid for myrsakens fremme i vårt land. Konsulent Hovde har således en særdeles lang tjenestetid bak seg. Hans arbeid og innsats har alltid vært av en slik karakter at den kravfulle karakteristikken, «*tro tjeneste*», må brukes.

Myrselskapets formann understreket i sin tale at det var helt andre forhold for Selskapets tjenestemenn i konsulent Hovdes første år som «myrmann». De systematiske myrinventeringene i landets kystkommuner var tatt opp på Selskapets arbeidsprogram. Senere kom jordvernarbeidet og de omfattende brenntorvundersøkelsene i forbindelse med siste brennelskrise. Kon-